

„Łódź Ulissesa” z nagrodą

Towarzysz podróży z „Ulisesem”

To książka dziennik tłumacza, dziennik przyjaciół rejestrujący żmudny, długoletni trudny proces tłumaczenia jednego z najtrudniejszych, jak się mówi, jednego z najbardziej nieczytanych arcydzieł - myślę, że ta sytuacja się zmieni - rejestrujący zmagania tłumacza zarówno z materiałem językowym, jak i z kontekstami. Rejestrujący jego znakomite pomysły na rozszyfrowanie aluzji, wyjaśnienie szczegółów szyfrowanych, biograficznych elementów. Ta książka jest wydarzeniem w humanistyce polskiej, ale jest też i będzie wydarzeniem w humanistyce europejskiej i szerzej - światowej. „Łodzią Ulissesa” przepłyniemy przez arcydzieło Joyce’a, a sterujący nią Maciej Świerkocki przekona nas, że żyjemy w świecie przekładów, w czasach przekładu tzn. w czasach szukania porozumienia, w czasach dialogu. A dialog, tak nam dzisiaj potrzebny, sztuka i nauka dialogu, jest pierwszą umiejętnością i powinnością humanisty - powiedziała uzasadniając wybór laureata prof. Anna Legeżyńska, członkini Kapituły Konkursu.

Chciałem zadedykować tę pracę prof. Grzegorzowi Gaździe [zasiadającemu wcześniej w Kapitulie Nagrody im. Prof. T. Kotarbińskiego - przyp. red], mojemu wieloletniemu szefowi na kierunku Kulturoznawstwo, w dawnym Instytucie Teorii Literatury UŁ, który bardzo na tę książkę czekał, podobnie, jak na ten przekład „Ulissesa”, niestety zmarł kilka miesięcy przed ukazaniem się tych książek, więc dziękuję, Grzegorz, byłeś dobrym szefem i dobrym przyjacielem. (...) Po 25 latach pracy na Uniwersytecie zdecydowałem się zeglować samodzielnie, między innymi po to, żeby napisać te książki. Ta dedykacja dla prof. Gazdy jest także moją rehabilitacją, taką namiastką pracy habilitacyjnej, której nie zdążyłem, nie zdołałem u niego napisać i niech ta książka będzie taką formą habilitacyjnej przeprawy - powiedział laureat po wręczeniu mu nagrody.

Maciej Świerkocki ukończył filologię angielską (1985) i filozofię (absolutorium 1988) na Uniwersytecie Łódzkim. Od roku 1987 był asystentem w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Teorii Literatury, Teatru i Filmu na tej uczelni. Doktorat obronił w roku 1995. W październiku 2011 roku zrezygnował ze stałej pracy akademickiej i utrzymuje się wyłącznie z pisania.

Rektor Uniwersytetu Łódzkiego, prof. Elżbieta Żądzińska, w trakcie swojego przemówienia zwróciła się do humanistów w kontekście toczącej się na Ukrainie wojny, w której agresorem jest Federacja Rosyjska. - Prosimy - nie ustawajcie w swojej pracy. Wszyscy bardzo jej potrzebujemy. Zwłaszcza teraz, w trakcie tej strasznej wojny, która toczy się już prawie rok, ciągle potrzebujemy nie relatywizmu, nie cynicznego pacyfizmu, ale prawdziwego humanizmu - powiedziała.

VIII edycja konkursu - ponad 60 prac z całej Polski

Do VIII edycji Konkursu zgłoszono ponad 60 prac. Do ścisłego finału Kapituła Konkursu wybrała, jak zwykle, pięć dzieł. Były to tym razem:

- Marii Ferenc „Každy pyta, co z nami będzie. Mieszkańcy getta warszawskiego wobec wiadomości o wojnie i Zagładzie" wydana przez Żydowski Instytut Historyczny,
- Agnieszki Gajewskiej „Stanisław Lem. Wypędzony z wysokiego zamku. Biografia" wydana przez Wydawnictwo Literackie,
- Magdaleny Koźluk „Pierre Jacquelot, L'Art de vivre longuement sous le nom de Medee, éd." wydana przez Classiques Garnier,
- Macieja Świerkockiego „Łódź Ulissesa" wydana przez Wydawnictwo Officyna,

- Cezarego Wąsa „Cień Boga w ogrodzie filozofa. Parc de La Villette w Paryżu w kontekście filozofii chôry" wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Humanistyka to postawa życiowa

Na konkurs ustanowiony w 2015 r. przez Uniwersytet Łódzki w trakcie VIII edycji wpłynęło prawie 500 prac ze 130 polskich ośrodków naukowych. W finałach wszystkich edycji znalazło się już 40 wybitnych książek. Rosnąca popularność Nagrody pomogła wszystkim te dzieła skuteczniej promować i przedstawiać szerokiej publiczności, czego efektem jest ponad 1000 wzmianek w mediach o Konkursie.

Dotychczasowi laureaci Nagrody – prof. Jan Strelau, dr hab. Ewa Kołodziejczyk, dr hab. Dorota Sajewska, prof. Andrzej Friszke, prof. Grzegorz Ziółkowski, prof. Jerzy Zajadło, dr hab. Zbigniew Szmyt reprezentują nie tylko doskonałość naukową i warsztatową. Każdy z nich jest również humanistą w rozumieniu postaw i prezentowanych na co dzień wartości.

Dwoje z laureatów przekazało swoje nagrody na cele charytatywne, w tym na pomoc uchodźcom z Ukrainy, udowadniając tym samym, że humanistyka to nie tylko sfera naukowa, ale również empatyczne podejście do drugiego człowieka.

Ogólnopolska Kapituła Konkursu

Książki wpływające na konkurs są recenzowane, oceniane i wybierane przez Kapitułę Konkursu, którą tworzą wybitne osobowości polskiej humanistyki.

W tym gronie znajdują się m.in. obecni i byli rektorzy polskich uczelni:

prof. Krzysztof Jasiołkowski, politolog i socjolog z SGH i UW;

prof. Ryszard Kleszcz z Instytutu Filozofii UŁ;

prof. Anna Legeżyńska, badaczka literatury z UAM;

prof. Włodzimierz Nykiel z Wydziału Prawa i Administracji UŁ, rektor UŁ w latach 2008-2016;

prof. Tadeusz Sławek, polonista i anglista z UŚ, rektor UŚ w latach 1996-2002;

prof. Rafał Stobiecki z Instytutu Historii UŁ;

ks. prof. Andrzej Szostek MIC, w latach 1998-2004 rektor KUL, obecnie etyk z UMC-S i UW; prof.

Elżbieta Żądzińska, rektor UŁ (przewodnicząca Kapituły).

Prof. Tadeusz Kotarbiński – patron nagrody

Patronem Nagrody jest prof. Tadeusz Kotarbiński, wybitny filozof, logik i etyk. Prof. Tadeusz Kotarbiński był przedstawicielem lwowsko-warszawskiej szkoły filozoficznej, po II wojnie światowej przeniósł się do Łodzi, gdzie został jednym z założycieli Uniwersytetu Łódzkiego i jego pierwszym rektorem. Jednym z najbardziej znanych dzieł prof. Kotarbińskiego jest „Traktat o dobrej robocie” poświęcony prakseologii, czyli teorii sprawnego działania.

Część treści zawartych w książce "Łódź Ulissesa" była pierwotnie drukowana w formie felietonów w "Kalejdoskopie".